

Spørgsmaal med Henblik paa Beskyttelsen, er, at i Sverige som i den øvrige Verden har Industrien taget et Opsving og derved trykket Haandværket, saa at mange Haandværk ere gaaede ind, eller ere gaaede over til at være smaa industrielle Erhverv, og at netop Beskyttelsen fra 1888 har bragt et Stanto ind i dette Forhold. Det var det, som jeg syntes var det centrale i det Angreb, som var rettet paa den ærede Ordfører, og det lod han ganske ligge. Hvad dernæst Spørgsmaalet om Skotøj angaar, da synes jeg, at Artiklen i „National-tidende“, som jeg i øvrigt først rent tilfældig i det sidste Øjeblik har læst og endda meget flygtig, netop søger at samle sig om det væsentlige, og det, der lader sig oplyse nogenlunde sikkert, nemlig, hvor stor er vor Indførsel af Skotøj, og hvor stor er Værdien af samme, og det udtales jo herom, at den er 2,400,000 Kr. Det er det, der har Interesse, at faa virkelig Oplysning om, og der er Grund til at tro, at dette Tal er rigtigt. Det andet, der er forholdsvis let at faa klaret, er, hvor stor er Værdien af de danske Fabrikkers aarlige Produktion, og den angives da til 4,800,000 Kr. Foreløbig synes jeg, at det ærede Medlem ikke har givet os nogen som helst Oplysning om, at disse Tal ere urigtige, og før han kan det, har han ikke paa det væsentligste Punkt imødegaaet den Kritik af hans Udtalelser, som er fremkommen. Jeg skal i øvrigt indskrænke mig til dette, da jeg som sagt er enig med den ærede Ordfører i, at den Slags Oplysninger skal man søge, hvor de virkelig betyde noget, nemlig i de statistiske Oplysninger. Det har hans Modstander i øvrigt gjort og derfra paavist, hvorledes Antallet af Mestre og Arbejdere i Sverige i de Aar, Beskyttelsen har været, som Helhed har holdt sig nogenlunde paa samme Tal eller snarere er vokset. — Hermed skal jeg da forlade dette Spørgsmaal og gaa til den foreliggende Sag. Jeg kan da udtale, at jeg er enig med den ærede sidste Taler (Neergaard) i, at der er ikke Tvivl om, at Toldloven har en ganske overordentlig Betydning over for Landets Erhverv, og at derfor Maaden, hvorpaa vi faa en Toldreform, kan blive af afgørende Betydning for vort Land. Da jeg nu angaaende denne Sag har et helt andet Syn, føler jeg mig ogsaa opfordret til at gaa lidt nærmere ind paa dette. Jeg kan straks give det ærede Medlem Ret i, at Befolkningen her i vort Land i mange Aar har krævet en Toldreform, og at Kravet i alt Fald for manges Vedkommende er

gaaet i den Retning, som det ærede Medlem for Randers Amts 6te Valgkreds (Neergaard) var Udtryk for. Lad mig da først sige, at vi helst maa være lidt varssomme med at lytte til alle disse Krav fra Befolkningen. Det er herhjemme snart saa, at et af de eneste Krav, som man ikke anser for berettiget, det er en Erkendelse i den offentlige Mening af, at man ikke kan faa noget for intet, medens det dog kun var Fortunatus, der havde en Pung, hvoraf han kunde øse til alle Tider uden at tømme den. Det er vist noget, vi alle have iagttaget, at saa snart et Krav gaar ud paa at øse ud af Statskassen, anses det for et berettiget Krav fra Befolkningen; er der saa Tale om at formindske Statskassens Krav fra Befolkningen, saa ere disse Krav ogsaa berettigede. Blive vi nu ved at opfylde Kravene i begge Retninger, saa kan det vel gaa til en Tid, men det vil ende med, at vore Finanser blive ødelagte. Og dette gælder i Virkeligheden i de senere Aar her i Landet, hvilke Forhold vi end se paa. Vi ere paa Jærnbaneomraadet inde paa, at der forlanges flere Tog, større Hurtighed, mere Komfort, kort sagt alt muligt, som koster Penge; og holde Statsmyndighederne lidt igen, enten fordi de mangle Anlæg, som ikke ere blevne bevilgede dem, eller fordi det bliver for kostbart, saa hedder det sig, at de mangle Øje for Befolkningens Ønsker. Er der paa den anden Side Tale om, hvad Staten skal have for at kunne opfylde alle disse Ønsker, saa er saa godt som alle enige om at gaa til de store Takstnedsættelser; det var jo kun at opfylde Befolkningens berettigede Krav, naar man satte Taksterne ned til et Minimum lavere, end hvad der findes i noget andet Land. Deraf maa Følgen naturlig være den, at Statsbanerne ikke kunne give noget stort Overskud. Var det endda saadan, at man kunde indskrænke sig dertil, saa kunde vi vel nøjes med at sige: Vi tage ikke store Indtægter af vore Statsbaner. Men Ulykken er, at paa samme Maade gaar det paa utallige andre Punkter. Derfor se vi, at for hvert Aar, der gaar, vokse Udgifterne paa Finansloven og vokse i større Maal end Indtægterne. Naar vi have holdt saa nogenlunde Balance, har det udelukkende været, fordi Statens Indtægter væsentlig af de indirekte Skatter ere voksede i større Maal, end man kunde forudsætte, derfor have vi hidtil kunnet holde nogenlunde Balance. Det er vel værd at have det in mente her, hvor der